



# Eerste bestuursrapportage 2023

## Inhoud

1. Inleiding .....	3
2. Post Onvoorziene uitgaven .....	5
3. Programma-overstijgende mutaties .....	5
4. Gemeenschappelijke regelingen .....	6
5. Afwijkingen per programma en onderdelen Financiën, Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead .	8
6. Investerings 2023 .....	18
7. Reserves/Voorzieningen .....	22
8. Meldingen (risico's).....	23
9. Verloop begroting 2023 .....	24
10. Bijlage .....	25

# 1. Inleiding

## 1.0. Algemene inleiding

In bestuursrapportages (buraps) ligt de focus vooral op het lopende begrotingsjaar, 2023. De gemelde mutaties zijn onuitstelbaar en onontkoombaar en daarom zijn ze in deze bestuursrapportage opgenomen. We hebben er echter naar gestreefd van zo veel mogelijk mutaties deze mee te nemen in de kadernota. Waar van toepassing, is in een beperkt aantal gevallen de doorwerking van deze burap naar de volgende jaren aangegeven. Het getoonde meerjarenperspectief zal dan ook als uitgangspunt dienen voor de op te stellen begroting 2024.

De coronacrisis heeft laten zien dat de wereld niet maakbaar is. De oorlog in Oekraïne doet ons ervaren dat vrede en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn. Onverwachts kunnen perspectieven er anders uit zien, ook financieel. Mede daardoor blijft het moeilijk nauwkeurige financiële voorspellingen te doen.

Wat we wel weten zijn de hoge inflatiecijfers van de laatste tijd, aangewakkerd door economische sancties tussen landen en continenten. Concreet verwachten we dit onder andere terug te zien in de stijgende energie- en materiaalkosten, beschikbaar personeel, etc. (zie verder in deze rapportage).

De effectindicatoren die voortvloeien uit het raadsprogramma zijn gedefinieerd en worden op dit moment (zoveel mogelijk) voorzien van een nulmeting, waar de informatie het beste mee vergeleken kan worden (referentie) en welke doelstelling we aan de indicator kunnen koppelen. In het najaar zal een raadsvoorstel het startpunt vormen om ze in het vervolg onderdeel te laten vormen van de P&C cyclus. We kunnen de vastgestelde effectindicatoren dan actualiseren, volgen en duiden. De frequenties van beschikbare nieuwe gegevens en de actualiteit zal daarbij per indicator verschillen. Op de oriëntatieavond op 28 maart is het doorlopen en te doorlopen proces toegelicht.

We zien dat door de bijstellingen in deze burap er een negatief geraamd resultaat ontstaat. Dit komt vooral doordat we nu al de bijstelling op de begrotingen van onze GR'en verwerken in onze eigen cijfers – wel op basis van onze zienswijzen. We weten echter ook, dat in de loop van het jaar en zeker met de tweede burap en de jaarrekening het daadwerkelijk te realiseren resultaat positiever kan zijn. We ramen scherp op inkomsten en uitgaven en dit leidt logischerwijze ook tot frequenter budgetbijstellingen. Doel blijft om het fenomeen van onderuitputtingen te verminderen; als gemeente en bestedingshuishouden wil je financieel zo dicht mogelijk bij 100% realisatie op de budgetten zitten. Daarbij geldt altijd: voldoende geld in kas houden om te doen wat we moeten doen en risico's op te kunnen vangen, maar geen te grote -door belastinggeld gevulde- reserves handhaven.

Ten tijde van het opstellen van deze burap hebben we ook het inzicht dat onze inkomsten in de komende jaren onder druk komen te staan. In de komende Kadernota zal het college u daarvoor een nadere strategie voorstellen. Deze strategie achten wij mogelijk, op basis van de conclusie dat onze reservepositie robuust is.

## 1.1. Functie van de Eerste bestuursrapportage

Een bestuursrapportage maakt onderdeel uit van de Planning & Control-cyclus. De Eerste bestuursrapportage 2023 is de tussenrapportage over het verwachte verloop van de begrotingsuitvoering in 2023. De informatie hiervoor komt voort uit de (management)rapportages van de gemeentelijke organisatie over het eerste kwartaal van 2023, met een doorkijk naar het eind van 2023.

De Eerste bestuursrapportage is primair een afwijkingenrapportage gericht op tijdige bijsturing van financiële middelen op de uitvoering van de Programmabegroting 2023. Daartoe stellen we een (eindejaars-)prognose voor 2023 en voor de meerjarenbegroting 2024-2027 samen op grond van verwachte afwijkingen in de uitvoering van de begrotingsprogramma's. Als de prognose voor de begrotingsprogramma's een afwijkend beeld geeft van de geplande begrotingsuitvoering maken we hiervan melding (risico's zie hoofdstuk 8), met een toelichting. Vervolgens stellen we onszelf tot doel om bij te sturen in lijn met de door uw raad beschikbaar gestelde middelen.

In deze bestuursrapportage hebben wij een tabel (Tabel 15, zie hoofdstuk 9) opgenomen van het verloop van de begroting 2023. Hiermee kunt u het verloop zien van hoe de begroting (gesplitst per programma én baten en lasten apart) vanaf de vaststelling tot en met deze bestuursrapportage zich heeft ontwikkeld. Wij zijn van

mening dat wij hiermede voldoen aan uw wens om de aansluitingen met voorgaande P&C-documenten zichtbaar te maken.

### 1.2. Prognose begrotingssaldi 2023-2026

De mutaties in deze bestuursrapportage leiden tot een nadeel van € 3.104.000 voor 2023. Het financiële resultaat over 2023 prognosticeren we na deze Eerste bestuursrapportage op € 3.223.000 nadelig.

De begrotingssaldi vanaf 2024 ziet u ook hieronder (Tabel 1). Zoals in inleiding vermeld, zal de getoonde meerjarenperspectief als uitgangspunt dienen voor de op te stellen begroting 2024.

**Tabel 1: Overzicht begrotingssaldi**

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Begroting MJB 2023-2026 (incl 1e wijz.)	1.521	1.852	2.524	-6.275
Overige raadsbesluiten (zie bijlage A)	-1.640	-1.256	-1.319	-1.335
<b>Saldi vóór Eerste bestuursrapportage 2023</b>	<b>-119</b>	<b>596</b>	<b>1.205</b>	<b>-7.610</b>
Mutaties Eerste bestuursrapportage 2023	-3.104	-443	-443	-426
<b>Geactualiseerde begrotingssaldi</b>	<b>-3.223</b>	<b>153</b>	<b>762</b>	<b>-8.036</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

### 1.3. Invulling taakstelling onderuitputting

Tegelijk met de vaststelling van de begroting 2020 heeft u ook de eerste begrotingswijziging vastgesteld om de begroting in evenwicht te brengen. In de eerste begrotingswijziging is een structurele taakstelling van € 700.000 opgenomen voor de verwachte onderuitputting van de budgetten.

Hieronder treft u een overzicht aan hoe deze taakstelling in 2023 wordt ingevuld:

In te vullen taakstelling onderuitputting	€ 700.000
Voorlopige kapitaallasten 2023	€ 35.000 -/- (zie 3.4.)
Teruggave bijdrage 2022 Drechtwerk	€ 90.000 -/- (zie 4.4.)
Aframen budget duurzaamheid	€ 100.000 -/- (zie Progr. 5)
Nog in te vullen taakstelling	€ 475.000

#### Opgenomen als raadsbesluit 2.5.

De nog in te vullen taakstelling ad € 475.000 zal bij de Tweede bestuursrapportage 2023 worden betrokken.

### 1.4. Budgettair neutrale begrotingswijzigingen

In het overzicht onder hoofdstuk 9 (Tabel 15 verloop begroting 2023) zijn begrotingswijzigingen verwerkt, die budgettair neutraal verlopen. Om de bestuursrapportage niet nodeloos te detailleren zijn deze mutaties onder deze noemer opgenomen. Het gaat om mutaties die gedekt worden met een ander programma, correcties begroting, overhevelen van budgetten van ene naar een ander programma, etc.

Hieronder treft u een aantal budgettair neutrale wijzigingen:

- Dekking salarislasten uit budgetten (van programma's naar onderdeel overhead);
- Verdeling stelpost op onderdeel overhead onder de programma's;

#### Opgenomen als raadsbesluit 5.

### 1.5. De grootste afwijkingen

De grootste afwijkingen van deze bestuursrapportage zijn:

- bijdrage aan GR Dienst Jeugd	€ 2,5 miljoen	nadelig
- bijdrage aan GR Sociaal	€ 1,8 miljoen	nadelig
- cao 2023	€ 1,4 miljoen	nadelig
- energiekosten	€ 0,6 miljoen	nadelig
- diverse circulaires	€ 1,6 miljoen	voordelig
- vrijval reserve Taakmutaties algemene uitkering	€ 1,2 miljoen	voordelig
- middelen beschermd wonen	€ 0,8 miljoen	voordelig

## 2. Post Onvoorziene uitgaven

U heeft besloten een donatie te doen aan Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO) voor hulp na aardbeving in Syrië en Turkije tot een bedrag van € 45.000. In de begroting hebben we een budget (€ 25.350) voor onvoorziene uitgaven. Een deel van de donatie (€ 25.000) brengen we ten laste van deze post onvoorzien en ander deel (€ 20.000) ten laste van de algemene reserve.

## 3. Programma-overstijgende mutaties

In dit hoofdstuk vermelden wij de afwijkingen die betrekking hebben op meerdere programma's en onderdelen van de begroting. Hiermede wordt voorkomen dat een afwijking meerdere keren herhaald moet worden bij diverse programma's en/of onderdelen.

### 3.1. diverse circulaires 2022 en 2023

De vrij besteedbare middelen van de september- decembercircularaire 2022 en meicircularaire 2023 gemeentefonds leiden tot een positieve bijstelling van € 1.570.000 (netto) die in deze rapportage vrijvallen. In 2022-0178641 2e bestuursrapportage 2022 zijn de mutaties uit de septembercircularaire 2022 terug te vinden en in de raadsinformatiebrief 2023-0016146 RIB Decembercircularaire 2022 zijn de gevolgen uit de decembercircularaire toegelicht.

Tabel 2: Resultaat diverse circulaires

	septembercircularaire 2022	decembercircularaire 2022	meicircularaire 2023 (*)	Totaal
bruto algemene uitkering	759	69	900	1.728
toevoegingen aan budgetten	-131	-27		-158
netto effecten op resultaat	628	42	900	1.570

bedragen x 1.000

### (\*)Meicircularaire 2023

Op basis van de CEP-publicatie in maart van de (verwachte) indexatiecijfers van het Centraal Planbureau is het de verwachting dat de inkomsten voor het gemeentefonds voor 2023 met € 900.000 als gevolg van prijsontwikkelingen omhoog worden bijgesteld. Definitieve besluitvorming vindt plaats in de meicircularaire eind mei / begin juni. Hierin is de vertaling met de gevolgen voor gemeentefonds vanuit de voorjaarsnota van het kabinet opgenomen. Dan zal ook pas bekend zijn in hoeverre dat mogelijk aanvullende rijksmiddelen ter beschikking aan de gemeenten worden gesteld.

Opgenomen als raadsbesluit 2.W.

### 3.2. Loonkosten 2023

Er is een overeenkomst (CAO) bereikt tussen de VNG en de vakbonden over onder ander de loonontwikkeling 2023. De CAO geldt voor de periode 2 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De financiële gevolgen zijn dat de lonen gemiddeld 9% stijgen; voor ons betekent dat € 1.350.000 in de begroting opgenomen dient te worden. De effecten vanaf 2024 zijn in de Kadernota 2024 opgenomen.

Opgenomen als raadsbesluit 2.C.

### 3.3. Gestegen energiekosten vastgoed

Beschikbaar budget voor energiekosten 2023 € 828.000.

Zoals bekend zijn de prijzen van gas en elektriciteit in 2023 fors gestegen door de oorlog in Oekraïne.

- De totale kosten van levering van gas zijn gestegen met € 327.500 ten opzichte van vorig jaar. Deze kostenstijging is grotendeels veroorzaakt door de beëindiging van het contract met Gazprom.
- De stijging van de kosten voor levering van elektriciteit is vooral te zien bij de grootverbruikers zoals openbare verlichting, gemeentelijk vastgoed en rioolgemalen. In totaal verwachten we dat de leveringskosten van elektriciteit stijgen met € 775.000 in 2023.
- De extra kosten van transport van gas en elektriciteit door onze netbeheerder worden voorzichtig geschat op € 100.000 per jaar.

De minister heeft aangekondigd gemeenten, waterschappen en andere instellingen volledig te compenseren voor de meerkosten die gemaakt zijn in de periode van 10 oktober 2022 tot en met de einddatum van hun oorspronkelijke contract. De verwachte compensatie bedraagt € 461.000.

Inmiddels zijn de prijzen op de energiemarkt weer fors gedaald. Het positieve effect hiervan zullen wij pas met ingang van het jaar 2024 merken. Een deel van de kostenstijging ad € 192.000 voor rioolgemalen kunnen we verrekenen met de voorziening riolering. Wij verzoeken u per saldo incidenteel € 550.000 aan budgetten beschikbaar te stellen.

#### Opgenomen als raadsbesluit 2.D.

### 3.4. Kapitaallasten 2023

In de begroting houden we rekening met de kapitaallasten (bestaande uit afschrijving- en rentedeel van de reeds gedane en van de huidige/toekomstige investeringen).

De bijstelling van de kapitaallasten gebeurt op twee momenten: bij deze eerste bestuursrapportage (voor alleen het lopende jaar) en bij de kaderbrief/begroting (voor volgend jaar, meerjarig). De mutaties op de kredieten in 2023 treft u aan in hoofdstuk 6.

#### Actualisatie kapitaallasten 2023

Bij de jaarstukken 2022 wordt voorgesteld per saldo € 2,9 miljoen aan restantkredieten over te hevelen naar 2023. Bij de Tweede bestuursrapportage 2022 heeft u al € 13,5 miljoen overgeheveld naar 2023 en verdere jaren. Doordat er in 2022 minder is geïnvesteerd ten opzichte van de ramingen heeft dit gevolg voor de kapitaallasten 2023. De bijstelling van de kapitaallasten kan in deze bestuursrapportage plaatsvinden, omdat op het moment van het opstellen van de rapportage de concept-jaarrekening 2022 bekend is. De cijfers zijn dus voorlopig. Bij de 2e bestuursrapportage komen we hierop terug indien er afwijkingen zijn ten opzichte van de 1e bestuursrapportage. U treft hieronder per programma de mutaties aan van de kapitaallasten; per saldo leidt dit tot een voordeel van € 35.000.

Tabel 3: Mutaties kapitaallasten 2023

Mutaties kapitaallasten 2023	Kapitaallasten	Voorziening riolering	reserve Kapitaaldekking afschrijving	Totaal (saldo)
Programma 2 Wonen, bouwen en wooncarriere	207			207
Programma 5 Duurzame en veilige leefomgeving (exclusief riolering)	221			221
Programma 5 Duurzame en veilige leefomgeving (riolering)	84	-84		0
Onderdeel Overhead	29			29
Algemene dekkingsmiddelen (renteresultaat)	-278			-278
Lagere onttrekking reserve Kapitaaldekking afschrijvingen			-144	-144
<b>Totaal</b>	<b>263</b>	<b>-84</b>	<b>-144</b>	<b>35</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

Wij stellen u voor om dit voordeel in mindering te brengen op de in te vullen taakstelling (zie hoofdstuk 1.3.)

## 4. Gemeenschappelijke regelingen

### 4.1. GR Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) (nadeel € 2.453.000)

De GR Dienst Gezondheid en Jeugd heeft bij de jaarrekening 2022 en de concept begroting 2023 een herziene begroting 2023 aangeboden. Daardoor kunnen we de gevolgen voor 2023 al verwerken in onze 1e bestuursrapportage. Voorheen verwerkten we dit pas in onze 2e bestuursrapportage.

De begroting stijgt per saldo met € 2.453.000 ( € 2.285.000 SOJ en € 168.000 DGJ). De belangrijkste oorzaak voor deze stijging is de uitgaven voor Jeugdzorg met iets meer dan € 3 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de gestegen prijzen en groei in de klantaantallen. In de contracten met de zorgaanbieders voor Jeugdhulp zijn afspraken gemaakt over de toe te passen indexering. Deze loopt uiteen van 6,7% tot maximaal 13,4% voor pleegouders. Het gros van de ophoging van jeugdhulp zit op het "lagere" percentage van 6,7%. De prognose 2023 is tevens aangepast op het aantal jeugdigen in zorg begin 2023. Op grond van het woonplaatsbeginsel zijn in 2022 veel jeugdigen overgedragen aan gemeente Zwijndrecht die nog niet opgenomen zijn in de raming van de vorig jaar vastgestelde begroting 2023.

Tenslotte constateren wij dat de taakstelling op de kostenontwikkeling top tien gedeeltelijk ingevuld is. Op basis van de meeste recente cijfers is ongeveer € 650.000 van de € 1.350.000 ingevuld. Dit betekent een restant taakstelling van € 700.000. E.e.a. ook conform onze zienswijze.

**Opgenomen als raadsbesluit 2.V.**

#### **4.2. GR Sociaal (saldo nadeel € 1.788.000)**

Voor het eerst heeft de GR Sociaal de jaarrekening 2022, de voorjaarsbrief 2023 (voorheen de 1e bestuursrapportage 2023) en de concept begroting 2024 op hetzelfde moment aangeboden. Daardoor kunnen we de gevolgen van de voorjaarsbrief 2023 al verwerken in onze 1e bestuursrapportage. Voorheen verwerkten we dit pas in onze 2e bestuursrapportage.

De begroting stijgt per saldo met € 1.788.000. De voornaamste oorzaken zijn de lagere voorlopige BUIG beschikking voor 2023 dan waar bij het opstellen van de begroting vanuit gegaan is en Wmo kostenontwikkeling.

- De begroting 2023 wordt namelijk opgesteld op het moment dat alleen de voorlopige beschikking 2022 bekend is. De kosten voor inkomensondersteuning stijgen in 2023 door de stijging van het Wettelijk Minimumloon met 10% die ook doorwerkt in de hoogte van de bijstandsuitkeringen. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd in de BUIG inkomsten. Per saldo blijven de BUIG inkomsten achter bij de kosten voor inkomensondersteuning. Het verschil bedraagt bij de voorjaarsbrief 2023 € 501.000.
- Stijging uitgaven Wmo met € 1.1 miljoen. Bij de Wmo worden we op alle onderdelen geconfronteerd met een (sterke) stijging van de tarieven met name bij vervoer en hulpmiddelen. Voor begeleiding en dagbesteding geldt dat de begroting 2023 qua volume gelijk is gehouden aan de begroting 2022. De inhaalslag naar het werkelijk gebruik in 2022 is in de voorjaarsbrief verwerkt. Alleen voor huishoudelijke ondersteuning is sprake van een daling van de verwachte kosten. De vraag is onveranderd hoog maar door gebrek aan personeel blijft het aanbod achter. Hier is in de raming rekening mee gehouden.
- Tenslotte begroten wij conform onze zienswijze een lagere kostenontwikkeling voor woningaanpassingen / WMO vervoer voor € 250.000 op basis van onze verwachtingen.

**Opgenomen als raadsbesluit 2.U.**

#### **4.3. GR Drechtwerk (voordeel € 90.000)**

Het resultaat van de concept jaarrekening 2022 laat een voordelige resultaat zien en wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten; voor ons betekent het een teruggave van € 90.000. Wij stellen u voor dit voordeel te gebruiken voor de invulling van de taakstelling onderuitputting (zie hoofdstuk 1.3.).

#### **4.4. GR Veiligheidsregio ZHZ (nadeel € 26.000)**

Bij de verhoging van de bijdrage zoals deze bij de ontwerpbegroting 2023 is gevraagd zijn twee posten ten onrechte niet meegenomen; namelijk de stijging van de kapitaallasten nieuwbouw kazerne Papendrecht met € 101.000 en de stijging van de gemiddelde kapitaallasten van het bijgestelde investeringsprogramma met € 161.000. Dit leidt tot een extra bijdrage voor Zwijndrecht van € 26.000. Bij de ontwerpbegroting is deze bijdrage voor het jaar 2023 voor zienswijze voorgelegd.

**Opgenomen als raadsbesluit 2.P.**

## 5. Afwijkingen per programma en onderdelen Financiën, Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead

### Programma 1 Bestuur, dienstverlening, communicatie en participatie

Tabel 4: Afwijkingen Programma 1

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Hogere bijdrage aan VNG (GGU)	-32		-32	-32	-32	-32
Hogere kosten algemeen bestuur (gemeenteraad)	-34		-34	-14	-14	-14
Hogere loonkosten cao 2023 (zie hoofdstuk 3.2)	-115		-115			
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>-181</b>	<b>0</b>	<b>-181</b>	<b>-46</b>	<b>-46</b>	<b>-46</b>
Verrekening met reserves	0	0	0	0	0	0
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-181</b>	<b>0</b>	<b>-181</b>	<b>-46</b>	<b>-46</b>	<b>-46</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

Huidig budget in €	2023	2024	2025	2026
		117.000	117.000	117.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Hogere bijdrage aan VNG</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / Externe ontwikkeling			
<p>In de Algemene Ledenvergadering van VNG juni 2022 is besloten om de financiering van de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten in 2023, totaal € 58,9 miljoen, evenals in voorgaande jaren te laten verlopen via het Fonds GGU. De facturatie vindt plaats o.b.v. inwonersaantallen per 01-01-2022 en bedraagt € 3,33 per inwoner. Voor 2023 betekent dit een last van € 149.000. In onze begroting hadden we rekening gehouden met € 117.000. Daar dit een structurele karakter heeft, stellen we voor de (meerjaren)begroting met € 32.000 aan te passen. <a href="#">Opgenomen als raadsbesluit 2.A</a></p>				
Bedrag van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>NADEEL</b>	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000

Huidig budget in €	2023	2024	2025	2026
		76.000	76.000	76.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Mutaties algemeen bestuur</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
<p>Met betrekking tot het algemeen bestuur kunnen de volgende mutaties gemeld worden:</p> <p><u>a) reis- en verblijfskosten</u>            Gemeenteraadsleden en raadscommissieleden hebben ten laste van de gemeente recht op een vergoeding van de reiskosten die zij maken bij het vervullen van hun politieke ambt. Te declareren zijn de reiskosten die zij maken voor het bijwonen van vergaderingen van de raad en commissies, alsmede reis- en verblijfskosten voor reizen binnen en buiten de gemeente gemaakt voor de uitoefening van de functie. De hiermede verwachte kosten zullen ongeveer € 6.750 structureel bedragen. Echter in de begroting zijn hiervoor geen middelen opgenomen. Er is tot op heden hiervan geen gebruik gemaakt.</p> <p><u>b) externe locatie bijzondere (raads-)vergaderingen</u>            Op dit moment is er geen budget voor het vergaderen op een externe locatie en eventuele inhuur Audiovisuele Ondersteuning bij bijzondere vergaderingen (bijvoorbeeld met bewoners). De kosten hiervan worden geschat op € 7.500 voor 2023.</p> <p><u>c) evaluatie Rekenkamer</u>            De huidige zittingsperiode van de Rekenkamer is medio 2019 gestart, dit is het 4e jaar. Per 1 januari 2023 is de Wet Versterking Decentrale rekenkamers inwerking getreden. Vanuit dat perspectief is een evaluatie in 2023 een goed moment. Voor de evaluatie is geen structureel budget opgenomen in de begroting van gemeenteraad en er is geen regulier onderzoeksbudget voor de gemeenteraad beschikbaar. Het volgende moment van de evaluatie zal in 2027 plaatsvinden. De evaluatie wordt door een extern bureau uitgevoerd en de kosten worden geschat op € 12.500.</p>				



d) Kosten lidmaatschap

Als raad zijn we lid van diverse verenigingen, onder andere Nederlandse Vereniging van Raadsleden. De lidmaatschappen van deze verenigingen kosten € 2.500 per jaar en is in de begroting geen middelen hiervoor opgenomen.

e) extra budget accountantskosten

In de begroting is geen rekening gehouden met eventuele meerwerk door de accountant; dit wordt meestal veroorzaakt door extra controle van de onderdelen van de jaarrekening. Hierdoor is er regelmatig een overschrijding. Wij verwachten dat de meerwerk € 5.000 extra kost.

Wij verzoeken u voor de bovengenoemde onderdelen budgetten beschikbaar te stellen. **Opgenomen als raadsbesluit 2.B.**

Bedrag van de mutatie <b>NADEEL</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
		€ 34.250	€ 14.250	€ 14.250

## Programma 2 Wonen, bouwen en wooncarrière

Tabel 5: Afwijkingen Programma 2

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Decembercirculaire 2022 ( zie hoofdstuk 3.1)	-27		-27			
Septembercirculaire 2022 (zie hoofdstuk 3.1)	-21		-21			
Stijging energiekosten (zie hoofdstuk 3.3)	-333		-333			
Kapitaallasten 2023 ( zie hoofdstuk 3.4)	207		207			
Hogere huurlasten Hart van Meerdervoort	-41		-41	-41	-41	-41
Kostenstijging schoonmaak sporthallen en gymzalen	-97		-97	-97	-97	-97
Onderhoudscontracten sportvelden	-100		-100	-100	-100	-100
Aanpassing locatie tbv maatsch. organisaties	-125		-125			
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>-537</b>	<b>0</b>	<b>-537</b>	<b>-238</b>	<b>-238</b>	<b>-238</b>
Verrekening met reserves	0	125	125	0	0	0
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-537</b>	<b>125</b>	<b>-412</b>	<b>-238</b>	<b>-238</b>	<b>-238</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

Huidig budget in €	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
		73.623	73.623	73.623
Omschrijving van de mutatie	<b>Hogere huurlasten Hart van Meerdervoort</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling			
Het wijkgebouw Hart van Meerdervoort (HvM) bestaat uit school, gymzaal en buurthuis. De eigenaar is woningcorporatie Trivire. Wij huren ruimten van deze corporatie. Vanaf de oplevering van het gebouw HvM in 2016 speelden er klimaat- en temperatuurproblemen. Dit is eind 2020 eindelijk afdoende opgelost. Het heeft veel tijd gekost om te komen tot een verdeelsleutel van de kosten. De doorberekening van de klimaataanpassingen (met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021) en de jaarlijkse indexatie van de huurprijs leiden tot structureel hogere kosten van € 40.660. <b>Opgenomen als raadsbesluit 2.E.</b>				
Afwijking van de mutatie <b>NADEEL</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000

Huidig budget in €	2023	2024	2025	2026
	128.000	128.000	128.000	128.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Kostenstijging schoonmaak sporthallen en gymzalen</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
<p>Vanaf september 2022 is na een Europese aanbesteding een overeenkomst ingegaan met een ander bedrijf voor het schoonmaken van onze binnensportaccommodaties. Totale opdrachtwaarde is jaarlijks € 211.000 incl. btw. Dit heeft geleid tot een overschrijding van het schoonmaakbudget in 2022 en vanaf het jaar 2023 leidt dit tot een structurele overschrijding van het budget met € 97.000 per jaar. Dit wordt ten eerste veroorzaakt door inflatie (stijging loonkosten) en ten tweede doordat het totaal areaal schoonmaakwerkzaamheden in de nieuwe overeenkomst is toegenomen. Ten derde wordt er nu volledig sanitaire middelen ingekocht (zoals handgel, ladyboxen, handdoekrollen, toiletpapier en luchtverfrissers) zodat er goede sanitaire voorzieningen zijn in de binnensportaccommodatie. Ten vierde waren het intensief reinigen van sportvloeren en het incidenteel schoonmaken van de hoge delen van de gymzalen en sporthallen nog opgenomen in de opdracht. Wij vragen u daarom structureel € 97.000 per jaar aanvullend schoonmaakbudget beschikbaar te stellen. <a href="#">Opgenomen als raadsbesluit 2.F.</a></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>NADEEL</b>	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000

Huidig budget in €	2023	2024	2025	2026
	460.000	460.000	460.000	460.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Onderhoudscontract sportvelden</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
<p>Het onderhoud aan de sportvelden is in het jaar 2020 Europees aanbesteed voor drie jaar met de optie om tweemaal te kunnen verlengen met een jaar. In de afgelopen drie jaar is de aanneemsom door de aannemer niet geïndexeerd, terwijl de prijzen volgens de aannemer in deze drie jaren in totaal met 25% zijn gestegen. Voor het onderhoud in het jaar 2023 heeft de aannemer een offerte uitgebracht van € 677.500, terwijl het budget € 460.000 is.</p> <p>Na meerdere gesprekken, snijden in de onderhoudsposten en tegemoetkomingen vanuit de aannemer zijn wij uitgekomen op een prijs van € 560.000 en met een onderhoudsplan waar wij volledig achter staan. Vervolgens leidt dit wel tot een tekort van € 100.000 op het huidige budget.</p> <p>Wij vragen u daarom € 100.000 aanvullend onderhoudsbudget beschikbaar te stellen in de komende jaren. <a href="#">Opgenomen als raadsbesluit 2.G.</a></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>NADEEL</b>	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

Huidig budget in €	2023	2024	2025	2026
	10.658	10.658	10.658	10.658
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Aanpassing locatie t.b.v. maatschappelijke organisaties</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
<p>Met de raadsinformatiebrief van 10 oktober 2022 (2022-0168622) bent u geïnformeerd over het feit dat met de Toermalijnlocatie een alternatieve tijdelijke locatie is gevonden voor de voedselbank, de kledingbank en het Theaterhuis. Deze partijen moesten de Dolfijnlocatie verlaten omdat het voormalige schoolgebouw aan de Balistraat/Sumatralaan gesloopt gaat worden (project Stationskwartier). Om de Toermalijnlocatie geschikt te maken voor gebruik door Voedsel- en Kledingbank en Theaterhuis moesten de nodige bouwkundige en installatietechnische aanpassingen worden verricht. Deze uitgaven waren niet voorzien in de grondexploitatie van het Stationskwartier of vanuit het budget voor leegstandsbeheer. Inmiddels zijn de werkzaamheden verricht en functioneren de voornoemde gebruikers tot hun volle tevredenheid vanuit de Toermalijnlocatie. De gebruikers hebben ook zelf werkzaamheden verricht om het gebouw geschikt te maken voor hun doelstellingen. De totale kosten bedragen eenmalig € 125.000. Wij stellen u voor deze incidentele lasten te dekken uit de algemene reserve. <a href="#">Opgenomen als raadsbesluit 2.H.</a></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>Budgettair neutraal</b>	0			

## Programma 3 Armoedebestrijding en versterken lokale economie

Tabel 6: Afwijkingen Programma 3

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Diverse mutaties GR Sociaal (zie hoofdstuk 4.2)	-1.096	166	-930			
Jaarrekening 2022 Drechtwerk (zie hoofdstuk 4.3)	90		90			
Stijging energiekosten (zie hoofdstuk 3.3)	-5		-5			
Aanpak energie-armoede	-341	341	0			
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>-1.352</b>	<b>507</b>	<b>-845</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Verrekening met reserves	0	0	0	0	0	0
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-1.352</b>	<b>507</b>	<b>-845</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

Huidig budget	2023	2024	2025	2026
	0	0	0	0
Omschrijving van de mutatie	<b>Aanpak energie-armoede</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling / taakmutatie			
<p>In onze raadsinformatiebrief "Aanpak Energiearmoede" (2022-0197437) hebben we u geïnformeerd hoe wij de middelen van het Rijk (1<sup>e</sup> tranche) ontvangen hebben, in zullen zetten. De aanpak is op 1 december 2022 ingegaan en hiermede uitvoering kunnen geven aan bewoners die het meest nodig hadden in de wintermaanden. De verwachte kosten bedragen € 341.000 en worden dus gedekt uit rijksmiddelen; voor ons loopt het budgettair neutraal. Niet bestede middelen vloeien terug naar het Rijk toe.</p> <p>De kosten zijn niet in de begroting opgenomen. Daar u budgetrecht heeft, stellen wij u voor budget beschikbaar te stellen tot € 341.000 en deze te dekken uit de beschikbaar gestelde rijksmiddelen.</p> <p><b>Opgenomen als raadsbesluit 2.1.</b></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>Budgettair neutraal</b>	0	0	0	0

## Programma 4 Welzijn, zorg, sport en cultuur

Tabel 7: Afwijkingen Programma 4

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Septembercirculaire 2022 ( zie hoofdstuk 3.1)	-110		-110			
Hogere bijdrage aan DGJ/SOJ (zie hoofdstuk 4.1)	-2.453		-2.453			
Diverse mutaties GR Sociaal ( zie hoofdstuk 4.2)	-1.744	886	-858			
Beschermd wonen		750	750			
Hogere lasten leerlingenvervoer	-239		-239	-99	-99	-82
1e fase Nationaal Programma Onderwijs	-353	353	0			
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>-4.899</b>	<b>1.989</b>	<b>-2.910</b>	<b>-99</b>	<b>-99</b>	<b>-82</b>
Verrekening met reserves	0	0	0	0	0	0
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-4.899</b>	<b>1.989</b>	<b>-2.910</b>	<b>-99</b>	<b>-99</b>	<b>-82</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in € (inkomsten)	695.000	495.000	495.000	495.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Teruggave middelen beschermd wonen</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling			
<p>De taken rond Bescherm Wonen worden in regionaal verband uitgevoerd. De gemeente Dordrecht voert als centrumgemeente de administratie. Er wordt periodiek gerapporteerd over de (financiële) voortgang. We constateren dat er sprake is van een blijvend structureel voordeel, in afwachting van een nieuwe financieringssysteem hebben we dat begroot als aflopend in omvang naar de toekomst toe. In 2023 gaat het om € 695.000 en vanaf 2024 om € 495.000.</p> <p>Vanuit deze structureel geraamde inkomst is op dit moment jaarlijks beschikbaar € 289.000 voor het doen van (lokale) uitgaven voor een 'Plek voor Iedereen 2.0' (voor 2023 e.v.). Op basis van de primaire begroting van Dordrecht voor het onderdeel Bescherm Wonen, wordt het verwachte terug te ontvangen bedrag € 1.445.000 in 2023. We stellen voor het verschil tussen onze raming en deze verwachte middelen ten gunste van het resultaat te brengen, als gedeeltelijke compensatie voor de kostenstijgingen bij de Jeugduitgaven. In onze tweede bestuursrapportage verwerken we de voortgangsrapportage die wij ontvangen van Dordrecht na afloop van de 1<sup>e</sup> zes maanden van het jaar.</p> <p>In onze ruimteberekening kadernota komen we nader terug op het structurele voordeel in 2024 e.v.</p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>VOORDEEL</b>	€ 750.000	0	0	0

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in €	635.856	635.856	635.856	635.856
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Hogere kosten leerlingenvervoer</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling			
<p>Er zijn 3 oorzaken voor de hogere kosten voor het leerlingenvervoer;</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) De vervoerstarieven stijgen per 1 januari 2023 met 13,5% (NEA indexering). Dit is contractueel vastgelegd en dus onontkoombaar. Dit betekent een structurele verhoging van € 82.000 vanaf 2023;</li> <li>2) Extra kosten wegens andere schooltijden en daardoor wegvallen van combinatieritten. Voor 2023 betekent dit € 33.500 en voor 2024 en 2025 € 17.000 extra kosten. Dit is door bemiddeling van afdeling Inkoop tot stand gekomen en regionaal afgestemd/besloten in Netwerk MT;</li> <li>3) Het wegvallen van een vervoerder eind 2022 en een kortlopend contract met een vervangende vervoerder is kostenverhogend. De nagekomen kosten over 2022 en de te verwachten hogere kosten voor 2023 geven een totaal incidenteel nadeel van € 123.000.</li> </ol> <p>Wij hebben u in het najaar 2022 van de situatie rondom wegvallen van de vervoerder op de hoogte gesteld. Er is een nagekomen post van RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) over 2022 tot een bedrag van € 73.000.</p> <p>Het kosten overzicht is echter pas per 15 februari 2023 met hulp van de afdeling Inkoop opgesteld. Het verhoogde tarief RMC betekent voor 2023 een incidenteel nadeel van € 50.000. In totaal een incidenteel nadeel van € 123.000. <b>Opgenomen als raadsbesluit 2.J.</b></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>NADEEL</b>	€ 239.000	€ 99.000	€ 99.000	€ 82.000

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget	0	0	0	0
Omschrijving van de mutatie	<b>Inzet eerste fase Nationaal Programma Onderwijs middelen</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
<p>In onze raadsinformatiebrief "Transformatie kinderopvang, onderwijs en jeugd" (2022-0191880) en tijdens de oriëntatieavond van 24 januari 2023 hebben we u geïnformeerd hoe wij de Nationaal Programma Onderwijs middelen die wij vanuit het Rijk hebben ontvangen, in zullen zetten.</p> <p>In Zwijndrecht is er voor gekozen om gezamenlijk met onze maatschappelijke partners rondom jeugd plannen te maken over hoe we deze middelen het best kunnen inzetten. Om uitvoering te geven aan de proeftuinen, die onderdeel uitmaken van de Transformatie kinderopvang, onderwijs en jeugd, worden de NPO middelen gefaseerd ingezet. Voor fase 1, de voorbereidingen om de proeftuinen mogelijk te maken, zijn de kosten € 353.000 en worden dus gedekt uit rijksmiddelen; voor ons loopt dit het budgettair neutraal. De kosten zijn niet in de begroting opgenomen. Daar u budgetrecht heeft, stellen wij u voor budget beschikbaar te stellen tot € 353.000 en deze te dekken uit de beschikbaar gestelde rijksmiddelen.</p> <p><b>Opgenomen als raadsbesluit 2.K.</b></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>Budgettair neutraal</b>	0			

## Programma 5 Duurzame en veilige leefomgeving

Tabel 8: Afwijkingen Programma 5

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Hogere loonkosten cao 2023 (zie hoofdstuk 3.2)	-25		-25			
Kapitaallasten 2023 ( zie hoofdstuk 3.4)	221		221			
Stijging energiekosten (zie hoofdstuk 3.3)	-422		-422			
Kosten handhaving Energielabel -C kantoren	-23		-23	-23	-23	
Nieuwe aanbesteding asfaltonderhoud	-200		-200	-200		
Aanbestedingseffect maaiwerkzaamheden	-100		-100	-100		
Hogere bijdrage aan waterschap	-60		-60	-60	-60	-60
Hogere bijdrage aan GR VR ZHZ (zie hoofdstuk 4.4)	-26		-26			
Aframen budget duurzaamheid	100		100			
Aanleg glasvezel	-726	726	0			
Extra inzet team T&H afvalbeleid	0		0			
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>-1.261</b>	<b>726</b>	<b>-535</b>	<b>-383</b>	<b>-83</b>	<b>-60</b>
Verrekening met reserves	0	179	179	323	23	0
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-1.261</b>	<b>905</b>	<b>-356</b>	<b>-60</b>	<b>-60</b>	<b>-60</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in €	3.000	3.000	3.000	3.000
Omschrijving van de mutatie	<b>Kosten handhaving Energielabel C kantoren</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
<p>In het bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 kantoren een energielabel C of beter moeten hebben om als kantoor nog gebruikt te mogen worden. De gemeente is het bevoegde gezag en handhaaft de wetgeving. Het Rijk heeft structureel € 3.000 hiervoor ter beschikking gesteld. De middelen van het Rijk zijn lang niet voldoende. Wij willen de meerkosten in rekening gaan brengen bij het Rijk.</p> <p>Vanwege beperkte expertise en interne capaciteit hebben wij dit belegd bij het OZHZ omdat de kosten uitgaand van een looptijd van 3 jaar ongeveer van € 26.000 per jaar zijn, betekent dit een nadeel van € 23.000 voor de exploitatie en deze incidentele lasten te dekken uit de algemene reserve. <b>Opgenomen als raadsbesluit 2.L.</b></p>				
Bedrag van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>Budgettair neutraal</b>	0	0	0	

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in €	427.000	427.000	427.000	427.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Nieuwe aanbesteding asfaltonderhoud</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling / voorzienbaar			
<p>In 2022 zijn wij geconfronteerd met substantiële kostenstijgingen voor het produceren, leveren en verwerken van asfalt. De gemiddelde kostenstijging bedroeg in 2022 40%.</p> <p>Op basis van de uitgevoerde wegininspecties 2022 blijkt dat er in de jaren 2023 t/m 2026 meer dan gemiddeld regulier asfalt onderhoud moet worden uitgevoerd. E.e.a. teneinde tegemoet te komen aan de kwaliteitseisen die in het IBOR-plan zijn vastgelegd.</p> <p>Op basis van een kostenraming verwachten we circa € 200.000 per jaar tekort komen. Wij stellen voor om het benodigde onderhoudsbudget in <b>2023 en 2024</b> met dit bedrag te verhogen en deze incidentele lasten te dekken uit de algemene reserve. <b>Opgenomen als raadsbesluit 2.M.</b></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>Budgettair neutraal</b>	0	0		

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in €	552.209	552.209	552.209	552.209
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Aanbestedingseffect maaiwerkzaamheden</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling / voorzienbaar			
<p>Er heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor het maaien van gras vanaf het jaar 2023. De economisch meest voordelige inschrijving heeft, conform het inkoopadvies, de gunning voor deze opdracht ontvangen. De inschrijving is circa € 100.000 hoger dan begroot. De afwijking ten opzichte van het beschikbare budget is het gevolg van prijsstijgingen die voortkomen uit personeelstekorten en verhoging van brandstofprijzen. Op basis van een raming is hierover reeds een risicomelding gemaakt in de 2e bestuursrapportage van 2022. Bij het contract zit tweemaal de optie van één jaar verlengen.</p> <p>Wij stellen u voor de jaren <b>2023 en 2024</b> per jaar € 100.000 beschikbaar te stellen en deze incidentele lasten te dekken uit de algemene reserve. <b>Opgenomen als raadsbesluit 2.N.</b></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>Budgettair neutraal</b>	0	0		

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in €	157.000	157.000	157.000	157.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Hogere bijdrage aan waterschap</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling / voorzienbaar			
<p>Het betreft de verplichte bijdrage 'onderhoud wegen buiten de bebouwde kom' conform de Wet Herverdeling Wegen. Deze wegen vallen onder beheer en eigenaarschap van het Waterschap Hollandse Delta (WSHD). Conform de in 1993 aangegane overeenkomst met het WSHD zijn wij gehouden aan de jaarlijkse onderhoudsbijdrage inclusief de daarbij periodieke prijsindexaties. In de gemeentelijke begroting is deze bijdrage al sinds 2017 begroot op € 157.000, terwijl de bijdrage aan het waterschap elk jaar toeneemt. Een overschrijding van het budget hebben wij niet eerder gemeld, omdat de overschrijding tot nu toe lager was dan de rapportagegrens van € 50.000. Vanwege inflatie in de afgelopen vijf jaren vragen wij u een aanvullend budget van € 60.000 beschikbaar te stellen. <b>Opgenomen als raadsbesluit 2.O.</b></p>				
Afwijking van de mutatie	2023	2024	2025	2026
<b>NADEEL</b>	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000

	2023	2024	2025	2026												
Huidig budget	0	0	0	0												
Omschrijving van de mutatie	<b>Aanleg glasvezel</b>															
Soort mutatie	Afwijking begroting / voorzienbaar															
<p>Conform de wensen van de gemeenteraad is er stevig ingezet om een glasvezelnetwerk breed uit te rollen. Delta Fiber Netwerk (hierna te noemen: Delta) is de uitvoerende partij, waarmee een samenwerkingsovereenkomst is aangegaan. In 2022 heeft de gemeente een projectteam samengesteld die de uitvoering van deze werkzaamheden faciliteert en controleert.</p> <p>Binnen het project ontstaan er kosten en opbrengsten (waaronder personeelskosten en opbrengst uit leges en degeneratievergoeding). Uitgangspunt is dat dit minimaal budgetneutraal gebeurt.</p> <p>Met deze BURAP-melding wordt een raming (kosten en baten) gegeven voor de jaarschijven 2023 en 2024.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><b>Lasten</b></td> <td>268.000</td> <td>268.000</td> </tr> <tr> <td><b>Baten</b></td> <td>725.688</td> <td>725.688</td> </tr> <tr> <td><b>Verschil</b></td> <td><b>457.688</b></td> <td><b>457.688</b></td> </tr> </tbody> </table> <p>Het positieve saldo dient te worden bestemd voor degeneratie en herstelwerkzaamheden tot twee jaar na de oplevering van de werkzaamheden. Bij de volgende P&amp;C-documenten zullen de niet bestede middelen overgeheveld worden naar volgende jaar/jaren. <a href="#">Opgenomen als raadsvoorstel 2.Q.</a></p>						2023	2024	<b>Lasten</b>	268.000	268.000	<b>Baten</b>	725.688	725.688	<b>Verschil</b>	<b>457.688</b>	<b>457.688</b>
	2023	2024														
<b>Lasten</b>	268.000	268.000														
<b>Baten</b>	725.688	725.688														
<b>Verschil</b>	<b>457.688</b>	<b>457.688</b>														
Afwijking van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>												
<b>Budgettair neutraal</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>												

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in €	429.470	0	0	0
Omschrijving van de mutatie	<b>Aframen budget Programma duurzaamheid</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
<p>Met het programma Duurzaamheid zijn zowel exploitatiebudgetten als investeringsbudgetten beschikbaar gesteld. Beide soorten zijn in de begroting als exploitatiebudget meegenomen. Met deze wijziging corrigeren we het exploitatiebudget naar het juiste bedrag.</p> <p>Wij stellen u voor om dit voordeel in mindering te brengen op de in te vullen taakstelling (zie hoofdstuk 1.3.)</p>				
Afwijking van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
<b>VOORDEEL</b>	€ 100.000	0	0	0

	2023	2024	2025	2026
Huidig budget in €	37.000			
Omschrijving van de mutatie	<b>Extra inzet toezicht &amp; handhaving als gevolg van nieuw afvalbeleid</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / externe ontwikkeling /			
<p>Op 1 januari 2023 is het recycle-tarief van start gegaan. Bij de invoering van dit nieuwe beleid heeft uw raad aandacht gevraagd om in de beginperiode extra in te zetten op toezicht en handhaving. Om ervoor te zorgen dat er direct goed gestuurd wordt op de aanpassing van het gedrag van de bewoners van Zwijndrecht (afval netjes in de daarvoor bestemde containers) is team Toezicht &amp; Handhaving hierop dagelijks gericht gaan inzetten. In de maand januari bleek, dat dit erg veel van de urencapaciteit vraagt van het Team T&amp;H. Om, naast de prioriteiten uit het jaarplan Toezicht &amp; Handhaving, toch extra in te kunnen zetten is besloten om vanaf februari voorlopig voor de duur van drie maanden een extra medewerker in te huren. Ook worden extra kosten gemaakt om vuilnis veilig te kunnen doorzoeken op adresgegevens ( totale kosten € 61.000). We blijven de situatie monitoren en mocht blijken dat er langer behoefte is aan extra inzet, dan zal dit in de 2e bestuursrapportage worden gemeld.</p> <p>Bij de jaarrekening wordt bepaald, op basis van alle kosten/opbrengsten inzake de afvalstoffen en de hoogte van de reserve reiniging, of en hoeveel met de reserve reiniging wordt verrekend. De hogere kosten hebben geen effect op de hoogte van de afvalstoffenheffing 2023. <a href="#">Opgenomen als raadsbesluit 2.R.</a></p>				
Afwijking van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
<b>Budgettair neutraal</b>	<b>0</b>			

## Onderdeel Financiën

Tabel 9: Afwijkingen Onderdeel Financiën

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Aframen stelpost Onderuitputting (zie hoofdstuk 1.3)	-225		-225			
Aframen budget Onvoorzien (zie hoofdstuk 2)	25		25			
Donatie aan SHO (aardbeving Turkije en Syrië)	-45		-45			
Rijksbijdrage compensatie Gazprom (zie hoofdstuk 3.3)		461	461			
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>-245</b>	<b>461</b>	<b>216</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Verrekening met reserves	0	1.199	1.199	0	0	0
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-245</b>	<b>1.660</b>	<b>1.415</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

Huidig budget in €	2023	2024	2025	2026
	0	0	0	0
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Donatie aan SHO (Samenwerkende Hulp Organisaties)</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting / Externe ontwikkeling			
U heeft besloten een donatie te doen aan SHO voor hulp na aardbeving in Syrië en Turkije tot een bedrag van € 45.000. In de begroting hebben we een budget (€ 25.000) voor onvoorziene uitgaven. Een deel van de donatie brengen we ten laste van de post onvoorzien voor € 25.000. Wij stellen u voor het ander deel € 20.000 ten laste te brengen van de algemene reserve. <b>Opgenomen als raadsbesluit 2.T.</b>				
Bedrag van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
<b>Budgettair neutraal</b>	0	0	0	0

Huidig budget in €	2023	2024	2025	2026
	0	0	0	0
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Vrijval reserve Taakmutaties algemene uitkering</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
Als wij via circulaire van het Rijk geld ontvangen voor specifieke doelen waarvan we nog niet zeker is hoe die gelden gaan inzetten – door wie, wanneer, hoe – storten we deze bedragen in de reserve taakmutaties. Op het moment dat we kosten gaan maken, wordt het geld aan deze reserve onttrokken. Helaas is dat in het verleden niet altijd gebeurd. Door het opschonen van deze reserve kan € 1.179.000 eenmalig vrijvallen. <b>Opgenomen als raadsbesluit 3.</b>				
Bedrag van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
<b>VOORDEEL</b>	€ 1.179.000	0	0	0

## Onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen

Tabel 10: Afwijkingen Onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Decembercirculaire 2022 (zie hoofdstuk 3.1)		69	69			
Septembercirculaire 2022 (zie hoofdstuk 3.1)		759	759			
Meicirculaire 2023 (zie hoofdstuk 3.1)		900	900			
Kapitaallasten 2023 (zie hoofdstuk 3.4)	-278		-278			
Hogere dividenduitkering BNG 2022		50	50			
Dividenduitkering Stedin 2022		116	116			
<b>Resultaat voor/na bestemming</b>	<b>-278</b>	<b>1.894</b>	<b>1.616</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Verrekening met reserves			0			
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-278</b>	<b>1.894</b>	<b>1.616</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel



Huidig budget in €	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
	68.000	68.000	68.000	68.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Hogere dividenduitkering BNG</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
Het dividend voor BNG is geraamd op € 68.000 maar we ontvangen in 2023 € 118.000 over 2022. Het nettowinst bedraagt in 2022 € 300 miljoen, BNG stelt een dividenduitkering van 50% van de nettowinst voor.				
Bedrag van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
<b>VOORDEEL</b>	€ 50.000	0	0	0

Huidig budget in €	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
	0	0	0	0
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Dividenduitkering Stedin</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
Uit de voorlopige dividendvoorstel Stedin Holding NV over 2022 blijkt dat wij € 116.000 aan dividend uitgekeerd krijgen. In onze begroting hebben wij geen raming opgenomen, omdat Stedin een lage winstverwachting voor de komende jaren heeft afgegeven en eventueel dividend eerst aan preferente aandeelhouders wordt uitgekeerd.				
Bedrag van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
<b>VOORDEEL</b>	€ 116.000	0	0	0

## Onderdeel Overhead

Tabel 11: Afwijkingen Onderdeel Overhead

Omschrijving mutatie	2023			2024	2025	2026
	Lasten	Baten	Saldo	saldo	saldo	saldo
Hogere loonkosten cao 2023 (zie hoofdstuk 3.2)	-1.210		-1.210			
Kapitaallasten 2023 ( zie hoofdstuk 3.4)	29		29			
Stijging energiekosten (zie hoofdstuk 3.3)	-250		-250			
Diverse overheadskosten	-225		-225			
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>-1.656</b>	<b>0</b>	<b>-1.656</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Verrekening met reserves	0	225	225	0	0	0
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>-1.656</b>	<b>225</b>	<b>-1.431</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel

Huidig budget in €	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
	46.000	46.000	46.000	46.000
<b>Omschrijving van de mutatie</b>	<b>Diverse hogere overheadkosten</b>			
Soort mutatie	Afwijking begroting			
De volgende mutaties leiden tot hogere overheadkosten:				
<b>Beveiligings- en bewakingskosten</b>				
Tijdens de coronapandemie ontstond veel sociale onrust en spanningen in de samenleving. Dit uitte zich ook richting de gemeente door verbale agressie richting onze medewerkers en bestuurders. We hebben toen besloten om ook overdag tijdens kantooruren een beveiliging in te huren. Echter we hebben nog steeds te maken met (verbale) agressie en hebben besloten de beveiliging ook tijdens kantooruren te continueren. Dit betekent extra onvoorzien kosten van € 75.000 voor het jaar 2023. Wij zullen bij de inrichting van het "Huis van de gemeente" bekijken of dit een structurele aspect wordt.				
<b>Publicatiekosten De Brug</b>				
In verband met de prijsontwikkeling voor het publiceren in huis-aan-huisblad "De Brug" verwachten wij dat huidige budget met € 50.000 voor het jaar 2023 wordt overschreden.				
<b>Vervanging zonwering</b>				
Het huidige zonweringssysteem aan de buitenzijde van het gemeentehuis is inmiddels 15 jaar oud en aan vervanging toe. Naden laten los, scheurvorming treedt op en er vindt verkleuring plaats. Daarnaast zijn er				

geen onderdelen meer te krijgen waardoor het niet meer mogelijk is om op een goede manier reparaties uit te voeren. Er is al wel een deel vervangen ter hoogte van de raadzaal t/m het restaurant. Deze kosten zijn gedekt uit de bestaande beschikbare middelen voor het gemeentehuis. Het overgrote deel van de zonwering dient echter nog wel te worden vervangen. De kosten voor het vervangen van het resterende gedeelte bedragen € 100.000.

Wij stellen u voor de bovengenoemde incidentele uitgaven te dekken uit de algemene reserve voor in totaal € 225.000. [Opgenomen als raadsbesluit 2.X.](#)

Bedrag van de mutatie	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
<b>Budgettair neutraal</b>	0			

## 6. Investerings 2023

*Onderstaande tekst komt overeen met de tekst uit de Kadernota 2024 waar in dat document de eigenlijke nadruk ligt op 2024 en verder en voor de Bestuursrapportage met name 2023 van belang is.*

In dit hoofdstuk geven wij een overzicht op programmaniveau en een specificatie per project van de bijbehorende investeringsbudgetten voor de periode 2023-2027. We geven bewust een meerjarig beeld, omdat de mutaties in deze bestuursrapportage groter zijn dan de raad wellicht gewend was. Dit heeft deels te maken met algemene prijs- en marktontwikkelingen, maar ook alles met het verbeteren van ons proces van begroten. Met het vaststellen van deze bestuursrapportage geeft u uw goedkeuring aan alle in de tabel opgenomen mutaties voor 2023 en verdere jaren.

De gemeentelijke investeringen zijn van groot belang voor Zwijndrecht. Het bepaalt het fysieke uiterlijk van de stad. Gaten in de weg, riolen die verstopten en (school)gebouwen die in verval zijn: het is de gemeentelijke (zorg)plicht naar de samenleving om dit te voorkomen. Daarbij wordt erkend en nogmaals benadrukt dat het mooier maken van Zwijndrecht en mooi houden ook een grote (beheer)opgave is, zeker in de komende jaren.

De gemeentelijke investeringen die hiervoor nodig zijn, leggen dan ook een groeiend beslag op de gemeentelijke middelen. Dit heeft deels te maken met de grote vervangingsopgave (Zwijndrecht is grotendeels in de jaren 60 tot 70 gerealiseerd) maar ook met een stevige ambitie gerelateerd aan het raadsprogramma Krachtig Zwijndrecht 2.0. De afgelopen jaren is een terugkerend fenomeen dat de uitvoeringsplanning van de investeringsprojecten bijgesteld moet worden. Dit heeft dan tot gevolg dat hierdoor een "boeggolf" ontstaat waarbij investeringen wel financieel worden gepland, maar in de praktijk vertragen en doorschuiven naar de toekomst. Hierdoor wordt een relatief groot beslag gedaan op de beschikbare investeringsmiddelen. Met deze bestuursrapportage stellen we dan ook voor scherper de lijn in te zetten om alleen dat te begroten wat we verwachten uit te kunnen voeren op totaalniveau. Dit noemen we realistischer begroten.

Waarom is er nou regelmatig sprake van wijzigingen in de plannen op projectniveau? We noemen een aantal belangrijke facetten die (gedeeltelijk) buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen, maar wel van invloed zijn op het tempo van uitvoering:

- werkzaamheden door externen (aannemers, etc.) met een eigen planning;
- participatietrajecten (overleg met betrokkenen, zoals bewoners);
- weersomstandigheden, archeologische invloeden, ecologische/flora en fauna;
- toenemende complexiteit en verwerken van beleidswijzigingen;
- situatie in de ondergrond (kabels, leidingen, verzakkingen, etc.);
- niet uit kunnen voeren in een bepaalde periode (bijvoorbeeld oktober-april aan de dijken, op last van het waterschap);
- afstemming en verbanden tussen (deel)projecten;
- huidige situatie op de krappe arbeidsmarkt die van invloed is op zowel de interne als externe personele inzetbaarheid zowel in kwantiteit als in vakkennis en ervaring;
- de stikstofproblematiek die leidt tot vertraging door latere of geen afgifte van vergunningen;
- afhankelijkheid van ontwikkeling naast het reguliere investeringsprogramma zoals bijvoorbeeld de aanleg van het warmtenet. De gebieden waar het warmtenet komt en de gemeente de buitenruimte

opknapt, zijn in beeld. We pakken deze projecten zoveel mogelijk gelijk op, maar daardoor neemt de afhankelijkheid toe.

### Wat is concreet de wijziging?

We handhaven onze *inhoudelijke* ambities, maar sturen op een logischere spreiding in de tijd. In financiële zin betekent dit dat er voor IP infra-riool met jaarschijven van circa € 15 miljoen zal worden gewerkt. Let wel dit is exclusief de IP-werkzaamheden gerelateerd aan GREX projecten en specifiek het Stationskwartier en de projecten voor de waterhuishouding. (waterbergingen). Voor onderwijshuisvesting gaan we uit van één school per jaar in zowel het bestaande onderwijshuisvestingsbeleid als wel in het nieuwe op te stellen en te besluiten plan (vanaf 2024).

Het voorstel in deze bestuursrapportage is dan ook om de budgetten voor uitgaven op investeringen 2023 per saldo te verlagen met circa € 25,6 miljoen naar € 32,8 miljoen en te faseren naar de jaren 2024-2027. Zo sluiten onze huidige uitvoeringskracht en het beslag op de schaarse financiële middelen naar verwachting beter op elkaar aan.

### **Opgenomen als raadsbesluit 4.B. (verlagen/faseren)**

### Overzicht op programmaniveau

De voorgestelde mutaties in deze bestuursrapportage leiden tot het volgende investeringsvolume per programma en per jaar voor de periode 2023-2027:

**Tabel 12: overzicht IP op programmaniveau**

	2023 oud	2023 mutatie	2023 nieuw	2024 oud	2024 mutatie	2024 nieuw	2025 oud	2025 mutatie	2025 nieuw	2026 oud	2026 mutatie	2026 nieuw	2027 oud	2027 mutatie	2027 nieuw
<b>Investeringen per programma:</b>															
1 - Wonen, bouwen en wooncarrière	21.212	-10.904	<b>10.308</b>	6.034	4.868	<b>10.902</b>	810	6.577	7.388	-	-	-	-	-	-
4 - Veiligheid en leefomgeving	35.871	-14.522	<b>21.349</b>	20.107	1.802	<b>21.910</b>	16.709	1.573	18.282	16.213	180	<b>16.393</b>	-	-	16.439
8 - Overhead	1.409	-199	<b>1.210</b>	267	307	<b>574</b>	192	-62	130	148	170	<b>317</b>	-	-	182
<b>Totaal</b>	<b>58.492</b>	<b>-25.625</b>	<b>32.868</b>	<b>26.408</b>	<b>6.978</b>	<b>33.386</b>	<b>17.712</b>	<b>8.088</b>	<b>25.800</b>	<b>16.360</b>	<b>350</b>	<b>16.710</b>	-	-	<b>16.621</b>

\* € 1.000

Hieronder geven we per investeringssoort een nadere toelichting op de opgenomen mutaties.

### Overzicht op investering naar soort

Met ingang van de begroting 2021 geven we een overzicht van de investeringen per programma én ingedeeld naar de grootste inhoudelijke opgaven.

**Tabel 13: overzicht IP naar soort**

Investeringen naar soort	2023 oud	2023 mutatie	2023 nieuw	2024 oud	2024 mutatie	2024 nieuw	2025 oud	2025 mutatie	2025 nieuw	2026 oud	2026 mutatie	2026 nieuw	2027 oud	2027 mutatie	2027 nieuw	Totale mutatie
Riolering en infra: algemene vervanging	19.640	-11.780	<b>7.859</b>	15.459	-1.068	<b>14.391</b>	14.919	81	15.000	15.074	-74	<b>15.000</b>	-	-	15.000	2.159
Riolering en infra: Veerplein	7.749	-609	<b>7.141</b>	-	609	<b>609</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0
Riolering en infra: Stationskwartier	1.156	-1.156	-	2.831	1.366	<b>4.197</b>	958	1.372	2.330	300	137	<b>437</b>	-	-	594	2.313
Gemeentelijk vastgoed: zwenmbad	200	-	<b>200</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijk vastgoed: Kiboehoeve	3.532	-	<b>3.532</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijk vastgoed: binnensport	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijk vastgoed: begraafplaatsen	916	-357	<b>559</b>	-	513	<b>513</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	156
Onderwijsgebouwen	18.608	-10.353	<b>8.256</b>	5.524	4.317	<b>9.842</b>	-	6.577	6.577	-	-	-	-	-	-	542
Buitensport	2.404	-551	<b>1.853</b>	510	551	<b>1.060</b>	810	-	810	-	-	-	-	-	-	-0
Groen en spelen	1.575	-357	<b>1.217</b>	1.258	120	<b>1.378</b>	572	120	692	572	117	<b>689</b>	-	-	575	575
Verkeer	631	-263	<b>368</b>	559	263	<b>821</b>	260	-	260	267	-	<b>267</b>	-	-	270	270
Overig	2.082	-199	<b>1.883</b>	267	307	<b>574</b>	192	-62	130	148	170	<b>317</b>	-	-	182	397
<b>Totaal</b>	<b>58.492</b>	<b>-25.625</b>	<b>32.868</b>	<b>26.408</b>	<b>6.978</b>	<b>33.386</b>	<b>17.712</b>	<b>8.088</b>	<b>25.800</b>	<b>16.360</b>	<b>350</b>	<b>16.710</b>	-	-	<b>16.621</b>	<b>6.411</b>

\* € 1.000

### **Riolering en infra algemene vervanging en Veerplein**

In de afgelopen jaren is al vaker gemeld dat gezien de staat en leeftijd van de openbare ruimte voor infra en riolering een technische vervangingsgolf is gestart die ook de komende jaren nog een intensievere en stevigere inzet zal vergen. Echter we zien ook in de afgelopen jaren dat de daadwerkelijke uitvoerbaarheid door de genoemde factoren in de inleiding complex is en zorgt voor de nodige vertraging. Ook zijn de verbanden tussen de verschillende projecten in de samenhang in onze infrastructuur van invloed op fasering en uitvoerbaarheid. Bij de planning en fasering dient goed afgestemd te worden en rekening gehouden te worden met de raakvlakken tussen GREX en IP projecten. Daarnaast leidt de aanvullende inbedding van duurzaamheids- en klimaatadaptatie-aspecten tot effecten in de voorbereidingen en uitvoering van projecten. Dit alles heeft als gevolg tot het ontstaan van een (financiële) boegwolf van steeds doorschuivende investeringen.

Om die reden is er scherp gekeken naar de realistische uitvoerbaarheid van de opgenomen investeringsbudgetten voor de infra- en rioleringsprojecten. We handhaven hierbij onze *inhoudelijke* ambities die daardoor meer in de tijd worden gespreid. Dit om zowel een realistischer uitvoeringsplanning als een realistischer beslag op de schaarse financiële middelen te bewerkstelligen. Gelet op de bestedingen in de afgelopen jaren (gemiddeld

€ 10 miljoen per jaar en in 2022 circa € 13 miljoen) is de uitkomst dat de investeringen voor infra- en riolering én Veerplein *financieel* worden geraamd op gemiddeld € 15 miljoen per jaar. In de laatste drie jaar is een stijgende lijn ingezet in de uitvoering die we graag willen doorzetten.

De opdracht voor het IP-programma is dus de nu nog begrote vervangingsgolf meer in de tijd uit te vlakken, op basis van de verwachte werkelijke uitvoeringscapaciteit in dit jaar en komende jaren. Voor de volledigheid: We blijven vanuit technische noodzaak plannen en prioriteren. Vervolgens gaan we, met het oog op de beschikbare uitvoeringscapaciteit plannen en faseren. Dit leidt noodzakelijkerwijs wel tot het maken van afgewogen keuzes.

We ramen hierbij dus strak aan de wind net zoals in de exploitatie waarbij het gemeentebestuur rekening moet houden met een aantal aspecten:

- Als de uitvoering vertraagt, kan dit leiden tot incidentele aanvullende onderhoudskosten in de exploitatie of mogelijke calamiteiten die kunnen ontstaan. In dat geval zal aanvullend budget gevraagd worden. Er dient altijd genoeg budget te zijn voor dat wat echt *moet*.
- Uitvoering van individuele projecten is afhankelijk van veel factoren waarbij het ene project vertraagt en het andere juist versnelt of uit de aanbestedingen blijkt dat deze iets duurder of juist goedkoper wordt. Het flexibel hiermee omgaan binnen het jaarlijkse totale investeringsplafond van € 15 miljoen is van belang om zo efficiënt en effectief in de prioriteitstelling in de uitvoeringscapaciteit en met de financiële middelen om te kunnen gaan.
- De uitputting kan boven het plafond van € 15 miljoen uitkomen door zowel versnelde uitvoering als prijsstijgingen bij aanbestedingen waardoor tussentijdse aanvraag voor aanvullende middelen noodzakelijk is om uitvoering van de inhoudelijke plannen voort te zetten.
- Projecten zijn niet altijd "te knippen" in verschillende deelprojecten als dit in de schaalvoordelen van projectuitvoering niet logisch is. Het is bijvoorbeeld niet bedrijfsmatig de kade bij het Veerplein in deelprojecten te knippen en separaat uit te voeren om binnen de beschikbaar te stellen jaarkredieten te blijven. Enige flexibiliteit voor schuiven tussen jaarschijven daarin is noodzakelijk.
- Over bovenstaande punten moeten de afspraken tussen raad en college vastgelegd worden in de (nieuwe) financiële verordening: hierbij denken wij aan werken met goedkeuring op een jaarprogramma met een bevoegdheid om af te wijken binnen het aan het programma totaal beschikbaar gestelde krediet. Denk hierbij aan afwijkende aanbestedingsresultaten, uiteraard binnen nader met u te bepalen bandbreedtes.
- In de periodieke bestuursrapportages houden we u op de hoogte van de hiervoor beschreven ontwikkelingen en de voortgang.

### *Aanvullende kredieten en toevoegen jaarschijf 2027*

Voor 2027 is de nieuwe jaarschijf toegevoegd waarbij deze ook is gemaximeerd op € 15 miljoen. Over de gehele periode 2023-2027 is de bijraming voor infra en riolering circa € 2,2 miljoen, waarbij dus ook de nieuwe jaarschijf 2027 is opgenomen. Hierdoor kan worden gesteld dat door de fasering van de kredieten in de tijd via het investeringsplafond minder financieel beslag wordt gedaan dan bij het ramen gebaseerd op de technische inventarisatie van vervangingen.

### **Actualisatie investeringen Stationskwartier infra en riolering**

De uitvoering van deze kredieten zijn gekoppeld aan de herontwikkeling van de Indische Buurt fase 2. In de huidige planning is voorzien dat de werkzaamheden in 2024 starten. De eerder opgenomen kredieten voor 2023 verschuiven naar 2024 en verder. Daarnaast zijn de kredieten bijgesteld naar het huidige prijspeil en is door verdere ontwikkelingen een beter zicht gekomen op de scope die in de projecten worden meegenomen. Deze ontwikkelingen leiden tot een totaal aanvullend krediet van circa € 2,3 miljoen. Dit leidt tot circa € 92.500 aanvullende kapitaallasten waarbij € 40.000 voor het infradeel vanaf 2026 ten laste van het geraamd resultaat wordt gebracht en voor het restant vindt verrekening plaats met de voorziening riolering.

### **Gemeentelijk vastgoed: begraafplaatsen**

Het aanleggen van het parkgroen en het herinrichten kan dit jaar niet op alle begraafplaatsen volledig plaatsvinden. Pas als graven zijn ontruimd en nieuwe grafkokers zijn ingericht is dit mogelijk. Op basis van de geactualiseerde planning hiervoor verschuift een deel naar 2024.

## Onderwijsgebouwen

### *Budgetverhogingen*

De onderwijshuisvestingskredieten, zoals toegekend in het integraal huisvestingsplan onderwijs IHP 2020-2023, worden conform de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zwijndrecht 2015 jaarlijks verhoogd met de VNG indexering voor onderwijshuisvesting. In 2021 is besloten (besluit 2021-0073941) dit via de bestuursrapportages te doen. Dit betekent dat voor jaarschijf 2023 een bedrag van € 542.000 aanvullend krediet benodigd is. De totale extra kapitaallasten voor deze bijstellingen bedragen vanaf 2024 circa € 22.000. In de begroting 2024-2027 zullen deze lasten bij de totale actualisatie van de kapitaallasten worden meegenomen.

**Opgenomen als raadsbesluit 4.A. (aanvullend krediet)**

### *Temporiseren/Verschuivingen*

Wij willen eigentijdse schoolgebouwen voor onze kinderen met een gezond (school)klimaat realiseren. U heeft om dit te kunnen realiseren kredieten beschikbaar gesteld. Hieronder treft u per school de stand van zaken en doen voorstellen hoe om te gaan met de kredieten. In totaliteit wordt € 10,9 miljoen van 2023 doorgeschoven naar 2024 en 2025.

Hieronder vindt u de stand van zaken van diverse projecten:

- Duivenvoorde: start nieuwbouw mei 2023; oplevering wordt in de zomervakantie van 2024 verwacht.
- De Brink: na besluitvorming over het aanvullende krediet in mei 2023 door de raad start de sloop van het gebouw in de 2de helft van 2023. De oplevering van de nieuwbouw wordt begin 2025 verwacht.
- Toermalijn: start sloop staat gepland in 2023 ; de nieuwbouw staat voor 2024 gepland. De nieuwe school zal in 2025 worden opgeleverd.
- Bron/Margriet: de planvorming is gestart op locatie Kloosstraat; we verwachten in 2025 daadwerkelijk met de nieuwbouw te starten.
- Dolfijn (Tandem): zoals in de oriëntatieavond van 11 april jl. aangegeven worden deze 2 projecten doorgeschoven naar het volgende IHP.

## Sport

De aanleg en renovaties van de tennisbanen bij Tennisvereniging Heer Jan vindt voor een kwart plaats in 2023 en voor driekwart in 2024. Tennisvereniging DDH wil de tennisbanen omvormen naar padelbanen. Hiervoor is een raadsbesluit nodig. Afhankelijk van het besluit kan uitvoering plaatsvinden in de loop van 2024. Op een te renoveren veld bij Groote Lindt groeit het natuurgras door hoge bomen op dit veld slecht. Een oplossing voor dit probleem wordt op dit moment uitgewerkt. Daarom 50% kans dat dit werk tijdens zomerstop 2023 opgeleverd wordt.

## Groen en spelen

Ook bij de vervanging van speeltoestellen is scherp gekeken naar de realistische uitvoerbaarheid van de plannen in relatie tot het huidige budget. Hieruit blijkt dat ook een klein boeggolfje is ontstaan die in de komende jaren nader wordt gefaseerd. Deze aanpassing in de planning naar de jaren 2024-2026 vindt neutraal plaats. Voor de jaarschijf 2027 worden de reguliere routinekredieten opgenomen voor Vervangen groen beplantingsbakken (€ 100.000), Beschoeiing sloten en vijvers (€ 205.000), Vervanging speeltoestellen (€ 270.000).

## Verkeer

Voor de jaarschijf 2027 wordt het reguliere routinekrediet voor Openbare verlichting (€ 270.000) opgenomen.

## Overig

De mutaties betreffen een actualisatie van de planning voor de vervanging van de tractiemiddelen buitenruimte over de jaren heen. In totaliteit zijn de kredieten met € 46.000 verhoogd door het verwerken van de prijsstijging voor de elektrische voertuigen. Hierbij is ook voor de jaarschijf 2027 het reguliere routinekrediet (€ 56.500) opgevoerd voor de geplande vervanging in dat jaar.

Voor de jaren 2026 en 2027 zijn ook kredieten opgevoerd voor de ICT-devices (laptops, I-pads, telefoon) voor thuiswerken. Om met Microsoft 365 te kunnen werken, zijn in 2022 en 2023 de devices vervangen. De devices worden in 4 jaar afgeschreven. Dit betekent dat in 2026 en 2027 de volgende ronde zal zijn van vervanging. Daarnaast zullen raadsleden ook in 2026, na de verkiezingen, nieuwe devices ontvangen. Wij schatten dat hiervoor in 2026 € 150.000 en in 2027 € 125.000 benodigd zal zijn.

## 7. Reserves/Voorzieningen

### 7.1. Overzicht verloop reserves 2023

Bij de diverse programma's zijn er diverse verrekeningen (toevoegingen/onttrekkingen) met de reserves. Dit heeft gevolgen voor de omvang van de reserves. Hieronder vindt u in een geactualiseerd overzicht de verwachte omvang van de reserves per eind 2023.

**Tabel 14 a: Overzicht verloop reserves 2023**

Reserves	Verloop 2023			
	Saldo begin 2023 (voorlopige jaarrek 2022)	Totale vermeer- deringen	Totale vermin- deringen	Verwachte saldo eind 2023
<b>Algemene reserves</b>				
Algemene reserve	24.150	958	5.482	19.626
Weerstandsvermogen Grondbedrijf	1.411	0	0	1.411
<b>Subtotaal Algemene reserves</b>	<b>25.561</b>	<b>958</b>	<b>5.482</b>	<b>21.037</b>
<b>Bestemmingsreserves</b>				
Reserve Gerealiseerde Winstpotentie Grondbedrijf	2.943	1.193	265	3.871
Reserve Uitvoeringsprogr. Gebiedsontwikkeling	18.437	265	192	18.510
Reserve Taakmutaties algemene uitkering	1.710	681	1.368	1.023
Egalisatiereserve Reiniging	91	0	0	91
Reserve Organisatieveranderingen	90	0	0	90
Reserve Kapitaaldekking afschrijvingen	21.853	0	1.587	20.266
Reserve Investeringsfonds	1.900	0	0	1.900
Reserve Generatiepact	76	0	12	64
Reserve Thuis in Zwijndrecht	63	0	0	63
Reserve Bomenfonds	57	0	0	57
Reserve Covid-19	1.373	0	64	1.309
<b>Subtotaal Bestemmingsreserves</b>	<b>48.593</b>	<b>2.139</b>	<b>3.488</b>	<b>47.244</b>
<b>Totaal reserves</b>	<b>74.154</b>	<b>3.097</b>	<b>8.970</b>	<b>68.281</b>

Bedragen x € 1.000

NB. Jaarresultaat en bestemming van het resultaat 2022 zijn niet opgenomen, omdat deze nog niet door u zijn vastgesteld.

### 7.2. Algemene reserve

Na diverse mutaties in 2023 zal de omvang van de algemene reserve naar verwachting per 31 december 2023 er als volgt uitzien:

**Tabel 14 b: Algemene reserve 2023**

<b>Stand 1 januari 2023</b>		<b>24.150</b>
<b>Vermeerderingen:</b>		
- verkoopopbrengst Lindtsedijk	958	
<b>Totale vermeerderingen</b>		<b>958</b>
<b>Verminderingen</b>		
Raadsprogramma 2.0	885	
Amendement - tegemoetkoming woonlasten	710	
Overgeheveld budget 2022 (2e burap 2022)	2.126	
Programma duurzaamheid	629	
Hooge Nesse	33	
Kwaliteitsimpuls wijkteams	100	
GVVP	252	
Nota VGZ	54	
1e burap 2023	693	
<b>Totale verminderingen</b>		<b>5.482</b>
<b>Verwachte stand per 31 december 2023</b>		<b>19.626</b>

Bedragen x € 1.000

**Opgenomen als raadsbesluit 3. (onttrekking aan de reserve € 693.000)**

NB.:

- 1) Indien er ontwikkelingen zich voordoen met betrekking tot deze reserve komen wij bij de Tweede bestuursrapportage 2023 hierop terug.
- 2) Het geprognoseerd jaarresultaat 2023 storten wij pas in 2024 in de reserve bij de vaststelling van de jaarstukken 2023.

### **7.3. Voorzieningen.**

De lasten en baten op het product riolering heeft gevolgen voor de voorziening riolering. De verrekening betreffen de mutaties op het product riolering.

## **8. Meldingen (risico's)**

### Renteresultaat.

In 2023 wordt de gemeente geconfronteerd met sterk op en neer bewegende rente. In de 2e helft van 2023 is er meer inzicht in het investeringsvolume en de werkelijke rentekosten. Wij komen bij de Tweede bestuursrapportage 2023 hierop terug voor de effecten.

### Extra kosten als gevolg van groter aantal bezwaarschriften (uitvoering wet WOZ)

Het aantal WOZ-bezwaarschriften is fors toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit is het gevolg van de No Cure No Pay-bedrijven (NCNP) die grote campagnes voeren op televisie, radio, dag-, week- en huis-aan-huisbladen en via emailcampagnes.

Hoewel het om grote bezwarenvolumes gaat, is het risico voor de belastingopbrengst relatief beperkt. Voor de uitvoeringskosten (menskracht) en de te vergoeden kosten aan NCNP-bureaus is de financiële impact groter. De Servicegemeente (GBD) verwacht dat de kosten met € 230.000 tot € 300.000 ten opzichte van de Begroting 2023 zullen stijgen. De komende tijd wordt de gemeente over de financiële ontwikkelingen op de hoogte gehouden. Op basis van de ontwikkelingen, komen we hier bij de tweede bestuursrapportage bij u op terug.

### Servicegemeente Dordrecht (SGD)

Op het moment van het opstellen van deze rapportage is de bestuursrapportage van SGD nog niet binnen. Om die reden konden de mutaties niet verwerkt worden in deze rapportage. Bij de Tweede bestuursrapportage 2023 komen wij hierop terug indien nodig.

### Hogere bijdrage ICT SGD

#### Microsoft licenties

Om de informatieveiligheid te borgen maken we gebruik van de Microsoft licenties. In aanvulling hierop wordt er ook een module E5 Security aangeschaft. Het inzetten van deze aanvullende module is onvermijdelijk om veilig in de Cloud te werken en aan de wet- en regelgeving te voldoen. De hoogte van het benodigde budget bestaat uit de prijs per licentie en het aantal licenties.

#### Veilige (mobile) devices

Een deel van onze bestaande ICT-middelen voldoet niet aan de beveiligingsvereisten. Dat geldt voor smartphones, tablets, laptops, desktops én zero-clients. Die laatste categorie zien we vaak op onze vaste werkplekken, maar passen niet in het nieuwe werkplekconcept. We zullen onze hardware aan de gebruikers kant ook geschikt moeten maken zodat we veilig kunnen werken. We zullen dus deels direct moeten vervangen en deels in de komende jaren

De daadwerkelijk gemaakte kosten worden door de Service Gemeente Dordrecht voorgeschoten. Vanaf 2023 worden de daadwerkelijk gemaakte kosten met de gemeenten verrekend. Op dit moment hebben we nog geen inzicht in de kosten. Wij komen hierop bij u terug bij de Tweede bestuursrapportage 2023.

### Effectindicatoren

In het raadsprogramma staan doelen opgenomen. Om te gaan meten of deze doelen behaald worden zijn deze doelen vertaald in effectindicatoren. Tijdens de oriëntatieavond eind maart is het beeld geschetst over de gezette stappen, maar ook dat er nog werk te verzetten is om te komen tot een nulmeting, de juiste referentie en

een reëel doel. De kennis en kunde van het Onderzoekscentrum Drechtsteden is hard nodig om verdere stappen te zetten, zeker bij indicatoren waarbij we zelf moeten gaan meten. Deze kosten zijn niet in de huidige begroting opgenomen, maar we streven ernaar deze kosten op te vangen binnen de bestaande bedrijfsvoeringsbudgetten. Mocht dit niet lukken dan zal een melding in de Tweede Bestuursrapportage voor benodigd aanvullend budget worden opgenomen.

## 9. Verloop begroting 2023

U heeft in november 2022 de begroting 2023 vastgesteld. Na de vaststelling zijn diverse mutaties verwerkt die invloed hebben op de begroting. In het onderstaand overzicht treft u het verloop van de oorspronkelijke begroting 2023 tot en met deze bestuursrapportage aan.

Tabel 15: Verloop begroting 2023

Programma's	Primaire begroting 2023	Begrotingswijzigingen					Begroting na wijziging 2023	
		Amen- dement	2e burap 2022	1e burap 2023	aparte raads- besluiten	Budgettair neutrale mutaties		Totale begrotings- wijzigingen
<b>Lasten</b>								
P1 Bestuur, dienstverlening, communicatie en participatie	-6.265		-22	-181		-11	-214	-6.479
P2 Wonen, bouwen en wooncarrière	-17.464		-1.336	-537	-472	23	-2.322	-19.786
P3 Armoedebestrijding en versterken lokale economie	-35.866		-145	-1.352	-1.030	0	-2.527	-38.393
P4 Welzijn, zorg, sport en cultuur	-45.852		-72	-4.899		0	-4.971	-50.823
P5 Duurzame en veilige leefomgeving	-35.242	16	-753	-1.261	-133	268	-1.863	-37.105
Financiën	9	-710		-245		0	-955	-946
Algemene dekkingsmiddelen	184			-278		-3	-281	-97
Overhead	-15.494	300		-1.656	-300	-351	-2.007	-17.501
Vennootschapsbelasting	-26					0	0	-26
	<b>-156.016</b>	<b>-394</b>	<b>-2.328</b>	<b>-10.409</b>	<b>-1.935</b>	<b>-74</b>	<b>-15.140</b>	<b>-171.156</b>
<b>Baten</b>								
P1 Bestuur, dienstverlening, communicatie en participatie	1.941		-45	0		0	-45	1.896
P2 Wonen, bouwen en wooncarrière	5.479			0	32	40	72	5.551
P3 Armoedebestrijding en versterken lokale economie	21.657			507	546	0	1.053	22.710
P4 Welzijn, zorg, sport en cultuur	2.819			1.989		0	1.989	4.808
P5 Duurzame en veilige leefomgeving	16.705	-219		726	-178	34	363	17.068
Financiën	284			461		0	461	745
Algemene dekkingsmiddelen	107.221			1.894		0	1.894	109.115
Overhead	21			0		0	0	21
Vennootschapsbelasting	0					0	0	0
	<b>156.127</b>	<b>-219</b>	<b>-45</b>	<b>5.577</b>	<b>400</b>	<b>74</b>	<b>5.787</b>	<b>161.914</b>
<b>Verrekening met reserves</b>								
<b>Stortingen</b>								
P1 Bestuur, dienstverlening, communicatie en participatie	0						0	0
P2 Wonen, bouwen en wooncarrière	-1.457						0	-1.457
P3 Armoedebestrijding en versterken lokale economie	-958						0	-958
P4 Welzijn, zorg, sport en cultuur	0						0	0
P5 Duurzame en veilige leefomgeving	0						0	0
Financiën	-681						0	-681
Algemene dekkingsmiddelen	0						0	0
Overhead	0						0	0
Vennootschapsbelasting	0						0	0
	<b>-3.096</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-3.096</b>
<b>Onttrekkingen</b>								
P1 Bestuur, dienstverlening, communicatie en participatie	30		42				42	72
P2 Wonen, bouwen en wooncarrière	1.570		1.336	125			1.461	3.031
P3 Armoedebestrijding en versterken lokale economie	0		75				75	75
P4 Welzijn, zorg, sport en cultuur	753		46				46	799
P5 Duurzame en veilige leefomgeving	1.121		673	179			852	1.973
Financiën	12	710	96	1.199			2.005	2.017
Algemene dekkingsmiddelen	0						0	0
Overhead	921			225			225	1.146
Vennootschapsbelasting	0						0	0
	<b>4.407</b>	<b>710</b>	<b>2.268</b>	<b>1.728</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4.706</b>	<b>9.113</b>
<b>Jaarresultaat</b>	<b>1.424</b>	<b>97</b>	<b>-105</b>	<b>-3.104</b>	<b>-1.535</b>	<b>0</b>	<b>-4.647</b>	<b>-3.223</b>

Bedragen x € 1.000

- = nadeel



## 10. Bijlage

Tabel A Overzicht genomen raadsbesluiten ten laste van het begrotingsaldo 2023

Geraamd resultaat	2023	2024	2025	2026	Raadsvergadering
Geraamd begrotingsresultaat Begroting 2023-2027	1.521	1.852	2.524	-6.275	8 november 2022
<b>Ontwikkelingen genomen separate raadsbesluiten</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	
(2022-0104489) Invoering Opkoopbescherming	-25	-25	-25	-25	6 september 2022
(2022-0162050) Koopovereenkomst watertoren	-365	-165	-165	-165	11 oktober 2022
(2022-0155659) Raadsvoorstel krediet Kiboe-hoeve	0	-50	-50	-50	22 november 2022
(2022-0159866) Snippergroen	-50	-50	-50	-50	29 november 2022
(2022-0121645) Beleidsplan Gladheidsbestrijding 2022-2027 - Raadsvoorstel	-33	-24	-24	-24	29 november 2022
(2022-0162989) Besluitvorming herijking minimabeleid	-219	-219	-219	-219	29 november 2022
(2022-0145974) Locatie Integraal Kind Centrum (samenvoeging basisscholen De Bron en Margriet)	0	0	-3	-3	29 november 2022
(2022-0091056) aanvulling krediet tbv nieuwbouw en Integraal KindCentrum vorming basisschool 2Wijken Duivenvoorde	0	-57	-57	-56	29 november 2022
(2022-0178641) Tweede Bestuursrapportage 2022	-105	-25	-25	-25	20 december 2022
(2022-0180403) Vervanging inwerpzoulen ondergrondse containers	-278	-82	-82	-82	20 december 2022
(2022-0088542) Renovatie fontein met beeldgroep rotonde Koninginneweg	0	-26	-26	-26	7 februari 2023
(2022-0151336) Kredietaanvraag reconstructie Vliegeniersbuurt	0	0	0	-17	7 februari 2023
(2023-0006684) Versterking capaciteit Openbare Orde en Veiligheid	-300	-300	-300	-300	21 maart 2023
2023-0015743 Mobiel cameratoezicht	0	-28	-28	-28	21 maart 2023
(2023-0019670) Kredietvrijgave Kadeherstel Veerplein e.o. (Maashaven, Thorhoofd en Zomerlust)	0	0	-60	-60	21 maart 2023
(2023-0025045) Energietoeslag 2023	-265	0	0	0	21 maart 2023
2022-0182272 Bewegen in de openbare ruimte	0	-7	-7	-7	4 april 2023
(2023-0010928) Kredietaanvraag reconstructie noordelijk gedeelte Ringdijk	0	-11	-11	-11	4 april 2023
(2023-0023496) Budgetvrijgave en budgetaanvraag vervanging twee bruggen maaspad	0	-11	-11	-11	18 april 2023
(2023-0013317) Visie op de openbare ruimte 2023-2032	0	-175	-175	-175	18 april 2023
<b>Subtotaal genomen separate raadsbesluiten</b>	<b>-1.640</b>	<b>-1.256</b>	<b>-1.319</b>	<b>-1.335</b>	
Geraamd begrotingsresultaat besluitvorming tot deze raadsvergadering	-119	596	1.205	-7.610	

Bedragen x € 1.000